

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGTELENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 Ft — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy órára . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barméren küldendő.

Előfizetési helyben:
 Tegelődi K. Lajos könyvkereskedésében és a kindóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmán külön megbeszélésnek van helye. Hirdetési díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyitási költségek minden petit sorra 50 krajczár.

Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőségben és kindóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adódnak vissza.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése márcz. 5-én.

Csupa vidékiek ültek tegnap a ház karzatán. Az ülés elején Andrassy Tivadár gróf levelét olvasta föl Bánffy Dezso báró elnök, a melylyel az orsz. liberális nagygyűlés elnöksége bemutatja a háznak a nagygyűlés jegyzőkönyvét és határozatait. Percekig tartó éljenzésben tört ki erre a ház jobboldala és a baloldal egy része.

A vitát Beöthy Ákos nyitotta meg. A javaslat ellen beszélt s Angliából és Angliával argumentált, mint szokta mindig.

Nem fogadja el a javaslatot, mert semmi oly alkotást nem tart liberálisnak, mely a kormány hatalmát növeli. Nem fogadja el, nevezék bár a javaslat ellenesitit fekete se regnek, sőt azzal sem törődik, ha a javaslat barátait a világosság nemtől cizimel ékesítik fel. Beszéde több része idézett elő zajt és mozgást a javaslat barátainak körében, különösen ott támadt élénk ellenmondás, mikor azt mondta, hogy Deák Ferencz a polgári házasság mellett nyilatkozott ugyan, de annak megvalósítását sohasem kívánta.

Nagy mozgást keltett a szónoknak az a megjegyzése is, hogy a javaslat csak amolyan pirosító, melylyel a szürkére kopott kormányzati rendszert kendőzni akarják. A jobboldal tüntető éljenzésben tört ki, mikor azt mondta, hogy Szapáryt kibuktatták, hogy helyébe fölemelék Wekerlét, mikor pedig Kossuth egyik nyilatkozatára hivatkozott, a függetlenségi párt éljenzett lelkesen.

Nagy zajt idézett elő Beöthy Ákos beszédének az a része is, melyben a kormány egyházi politikai akciójával foglalkozott. Caesarnak még a feleségét sem szabad gyanúsítani! jegyezte meg arra czélozva, hogy a kormányzat teljes erjével befolyásolja az országos agitációt. (Minket talán csak nem befolyásol!?) Szerk. Elismerte, hogy a liberális nagygyűlésnek nagy külső sikere volt, véleménye szerint azonban a gyűlés fölösleges volt, mert épenséggel nem tisztázta a politikai helyzetet. Gúnyosan jegyezte meg itt, hogy ő igazán kíváncsi volna tudni, mennyi esett ebből a demonstrációból a kormány — és mennyi a függetlenségi párt kontójára. Nincs számunk! kiáltotta közbe talpraesetten egy hang a szűkösöbbről, nagy éljenzés és taps mellett.

Végül kijelentette, hogy mindaddig, míg nincs elég iskola az országban, míg közegészségügyünk rendezve nem lesz, míg a gyermekek oly nagy száma fog meghalni járványos betegségekben, — nem szavaz meg a kormánynak olyan javaslatot, melynek következményeiért nem vállalhat felelősséget. De

A nemzeti haladás érdekei parancsolják, hogy minden korszak oldja meg a maga feladatát. A mi időknek az állam és a felekezetek közli viszonyok rendezése jutván egyik legfontosabb feladatát, ezt úgy akarjuk megvalósítani, hogy ebben a magyar állam egység (Lelkes éljenzés), e hazában élő különböző vallású és fajú polgárokat összeforrasztó intézményekkel megerősödést és új biztosítékokat nyerjen. (Élénk helyeslés.)

Tekintve azonban, hogy a folyó évi jan. hó 16-án itt Budapesten tartott katolikus nagygyűlés nemcsak a reformok ellen foglalt állást, hanem azon határozataiban, melyekkel a képviselői s más állások betöltését kizárólagosan egy felekezeti számára követelte — oly válaszfalakot akart felállítani, melyek nemzeti haladásunk ügyét és azon felekezeti békét is, mely hazánk fejlődésének egyik lételeméje, (Igaz! Ugy van!) veszélyeztetnék (Élénk helyeslés.)

Ugyanezért mi, nagy királyaink és államférfiaink által mindig vallott s törvényeinkben megnyilatkozó felekezeti türelmességünk, alkotmányunk szelleme, előhaladt kulturánk s emberszeretettünk nevében kell, hogy óvast tegyünk a hazát veszélyeztető egyoldalú felekezetiesség ellen. (Zajos tetszés.) s nem engedhetjük meg a bölcsek elődöknek immár a nemzet közkinccsét képező nagy politikai hagyományait megtagadni. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Ennélfogva mi, az ország minden részéből vallás- és pártkülömbőség nélkül egybegyűlt honpolgárok — haladó idők története számára is — hazafias meggőződésünket a következő határozatokban nyilvánítjuk, u. m.:

1. Ünnepelesen óvast teszünk a nemzetünk jellemével s hazánk érdekeivel össze nem férő egyoldalú felekezetiesség ellen. (Zajos helyeslés.)

2. S bízva a törvényhozás bölcsességében, haladásunk e forduló pontján, kijelentjük, miszerint hazánk jövőjének egyik biztosítékát abban látjuk, hogy a napirenden lévő egyházi politikai reformok — a kötelező polgári házasság (Hosszu lelkes éljenzés.) kapcsolatban az 1868: LIII. t.-cz. módosításával, az állami anyakönyvvezetés, (Lelkes éljenzés.) a vallás szabad gyakorlata (Zajos éljenzés.) a zsidó vallás egyenjósításának törvénybe iktatásával, mielőbb oldassanak meg;

3. megbizunk gyűlésünk elnökségét, hogy e határozatunkat a törvényhozás mindkét házában hozza tudomására. (Élénk helyeslés.) Éljen a király! (Hosszas, lelkes éljenzés.) Éljen a haza! (Lelkes éljenzés.)

A liberális nagygyűlés után.

(E) Mi volt a czélja a vasárnapi országos nagygyűlésnek? Az, hogy kifejezésre juttassa a nemzeti közvélemény szabadelvűségét. Az, hogy maga a nemzet közvetlenül, ünnepeles formában tiltakozzék a szabadelvű reformok ellen indított felekezeti agitációk ellen. Az, hogy maga a magyar nép követelje az egyházi politikai reformok megvalósítását. Ez volt a nagygyűlés feladata s ezt a feladatát betöltötte; kitűzött czélját megvalósította olyan fényesen, olyan imponáló módon, olyan méltóságosan, hogy minden várakozásunkat fölülmulta.

Sobase volt még Magyarországon ilyen népgyűlés. Emlékeztet a hajdankor ama törvényhozó és királyválasztó gyűléseire, melyekben a népakarat az isten szabad ege alatt nyilvánult a magyar nemzet hagyományos hazafiságával, az ő nemzeti erő egész teljességével.

Mi volt ahoz képest a katolikus nagygyűlés? A magyarországi katolikusok egy csekély részének az összejövetele s a vallásos hithűség manifestálása. A vasárnapi gyűlésen az egységes magyar nemzet foglalt állást a reformok mellett, politikai párt és felekezeti különbség nélkül.

Csak az örültség, vagy a gonoszság tagadhatná el e gyűlés jelentőségének nagyszerűségét. Csak a vak elfogultság tagadhatná el azt, hogy ezen a gyűlésen az igazi magyar nemzeti közvélemény szólalt meg és pedig a szabadelvűséghez méltó komoly méltósággal, az elvek igazságához méltó erős elhatározással.

A magyar nemzet büszke lehet erre a napra, mely a szabadelvűség fényes ünnepe volt, s melyen a magyar társadalom minden rétege a legfelsőbből a legalsóig, isten szabad ege alatt bizonyosságot tett politikai érettségéről, az állam nagy érdekei iránt való nemes fogékonyságáról, a liberális elvekhez való törhetetlen ragaszkodásáról.

A reformok ellenségei azt hirdették

eddig, hogy a nemzet nagy zöme nem követeli a szabadelvű reformokat; hogy a nemzet nagy zöme nincsen megérve a nagyszerű újításokra. Nos, a nemzet fényesen megczáfolta ezeket az alaptalan állításokat, tiltakozott a hamis tanok és hamis föltevések ellen.

A reformok ellenségei, ha még ezután is harcolnak az állam és nemzet érdekeinek az előmozdítására irányzott liberális törekvések ellen; ha még ezután is akadályozzák a demokratikus nemzeti haladást: ám tegyék ezt; de ne beszéljenek többé a nemzet nevében, hanem pusztán maguk felelősségére! — Nincsen semmi joguk ahoz, hogy a népre hivatkozzanak, mert a nép maga tiltakozott ez ellen. Tisztában lehetnek azzal, hogyha folytatják taktikázó mesterkedésüket, ezzel a népakarat ellen vétnek. A szabadelvűség ügyét valósággal megszentesítette ez a vasárnapi gyűlés; mert hangsúlyoznunk kell újra meg újra, hogy a magyar nép megszámlálhatatlan ereit nem az egyoldalú izgatás, nem a hatalmi parancsszó, hanem a tisztá meggyőződés ereje, a szabadelvű eszmékért való hamisítatlan lelkesülés vitte föl az ország minden vidékéről az ország szívébe. El kell nemulnia minden rágalmának, el kell nemulnia minden gyanúsításnak; mert a politikai erkölcsök irtóztos elhajlására vallana az, ha a nemzeti akarat legszabadabb nyilvánulását is rágalmakkal és gyanúsítással illethetné a pártos szenvedély.

Aki még ezután is a reformok ellen küzd: az nemcsak a szabadelvűségnek, hanem magának a magyar nemzetnek is ellensége. Hála és köszönet Magyarországi szabadelvű polgárságának azért, hogy akaratának ily nagyszerű nyilvánításával biztosította az egyházi politikai reformok sorsát!

A határozati javaslat. Lapunk tegnapi számában kimerítő tudósítást közöltünk a budapesti nagygyűlés lefolyásáról. E tudósításunk pótlásul közöljük még Dr Morzsányi Károly határozati javaslatát, melyet a nagygyűlés egyhangulag elfogadott:

Férfiak.

A gondot űző, kedvderítő
 Bacchushoz fordul énekem!
 Nehez munkától lankadottnak
 Te nyújtasz elvet énekem.
 Áldd meg zamattal e borág nedűjét,
 Villamos isten szép fia!
 Evoe! mámor, égi élv! szívemnek
 Fel kell vidulnia.

Kar.

Rajta hát!
 Hassa át
 Lelkünk vidám hevület
 Itt van; itt van sat.

(Pomona a háttérbe érkezik; az orchester halk bevonulási indulót játszik.)

Nők.

De nézd, ki jó itt?

Férfiak.

Ékes nőalak,
 Fején virágfüzér.

Nők.

Oh áldalak!
 Kar. (Mélyen meghajolva.)
 Te vagy Pomona, bájós istenasszony!
 Te vagy Pomona, bájós istenasszony,
 Kegyed szívünkben örömet fakasszon!
 Pomona. (Az előtérbe lépve.)
 Dolgozzál, ember, hiven,
 Serény munkád megáldom én:
 Szőlővessző s fa ága
 Gyümölcsöcsél rakva int felém.
 Kerted ha gonddal ápolod,
 Jutalmad tölem megkapod.

Kar.

Te vagy Pomona, bájós istenasszony,
 Kegyed szívünkben örömet fakasszon!
 (A zenekar újabb halk bevonulási indulót ját-

szik s a háttérben fehér felhőből kibontakozva megjelen Bacchus.)

Nők.

Egy csoda szép fündöklő ifju nő.

Férfiak.

Fehér felhőbe burkoltan elő.

Kar.

Bacchusnak, a dicsőnek,
 A kedv s vidámság hirdetőnek,
 Üdv, üdv az érkezőnek!
 Bacchus. (Az előtérbe lépve.)

A halhatatlanok a mennyben
 Nem ismerik a vénséget s halált.
 Az ember gondtól roskadozva
 E földön több bűt, bajt, mint kéjt talál.
 Léted bűját egy percze hujom elűzzed,
 Vidámság kelyhét én nyujtom neked.
 Én, én vagyok a kedv s a mámor atyja!
 Kit én megáldok, minden but feled.

Kar. (Mélyen meghajolva.)

Áldd meg zamattal e borág nedűjét,
 Villamos isten szép fia!
 Evoe! mámor, égi élv! szívemnek
 Fel kell vidulnia.

(A zenekarban ismét halk bevonulási induló; a háttérben megjelen Ceres.)

Férfiak.

Fenséggel arcán jó egy nőalak.

Nők.

Oh földnek anyja, térdem áldalak!

Kar. (Leborulva.)

Kit kegygyel áldást hintve láttalak,
 Oh földnek anyja, térdem áldalak!

Ceres.

Gyászba borulva ültem én
 Egykor Eleusis mezején,
 Siratva elrablott leányom.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

SZÜRET.*)

Zenei költemény. Szövegét írta: Bény Kelemen,
 zenéjét: Varga József.

SZEMÉLYZET:

Ceres.
 Pomona.
 Bacchus.

Férfiak, nők, mint szedők kara.

(A szín egy szőlőhegy előtti tájat ábrázol; a háttérben szőlőhegygyel. Reggeli szürkület. A kar két felből áll: férfiak és nők kara; jobb és baloldalon az előtérben állnak, midőn a függöny felgördül.)

Kar.

Megjött a kívánt nap végre,
 Felvidult a hegy vidéke,
 Szerény szedő alig várja,
 Hogy lebbenjen az éj fatyja.
 Rajta hát!
 Hassa át
 Lelkünk vidám hevület,
 Itt van, itt van a szüret,
 Itt a várva-várt szüret!

Nők.

Földnek kegyes istennője,
 Ceres, imám száll feléd!
 Hadesből megtért leányod
 Gyászruhád már letevéd,
 Örömdre földerdül az élet,
 Mosolyodra a természet éled.
 Üdv neked, üdv, Ceres!
 Szivem halát érez.

* Szinre kerül a debr. ev. ref. felsőbb leányiskola mai hangversenyén.

Az István-gőzmalom társulat
 GYÁRTMÁNYAINAK
 182.

SEF
 elyiségbe
 ron levő
 om ki.
 detek.
 ökkel.
 letek.
 SZKÖZÖK.
 stb.
 ettel
 ZSEF.

nem fogadja el a törvényjavaslatot azért sem, mert az kabinetkérdése a kormányának.

Nemzeti szerencsétlenségnek tartja, hogy a függetlenségi párt ebben a kérdésben támogatja a kormányt. (Csak a saját elveinek megvalósításában segítkezik a függetlenségi párt Szerk.) mert a kormány azzal fogja meghálálni ezt a szolgálatot, hogy épügy mint eddig a jövőben is minden legkisebb nemzeti vívmánynyal szemben a nekünk álláspontra fog helyezkedni. Ezt figyelmébe ajánlja a függetlenségi pártnak. Ő maga különben Apponyi határozati javaslatára szavaz.

S z i l á g y i Dezső igazságügyminiszter nem engedte elmulni a beszédet, hogy arra meg ne feleljen. És a miniszter ezuttal a Hazá impozáns tüntetése mellett vágott vissza a szónoknak. Olyan lélekemelő jelenet volt a liberális közvélemény megnyilatkozása az egyházpolitikai reformok mellett, mondá mind jobban emelkedő hangon, a melyet ócsárolni, kicsinyelni, egy akkora képviselőnek, mint Beöthy, nem szabad.

A jobboldal és az ellenzék egyrészenek zajos tapsai és éljenze mellett jegyezte meg, hogy ilyen tüntetést kormánybefolyással csinnálni képtelenség. Hoitsy Pál találoán vágott a miniszter szavaiba: Mindent Kossuthnak köszönhetnek!

Es a függetlenségi és 48-as pártadjairól újra fölhangzott a taps és az éljenzés. Igaz, ugyan, Kossuth csinálta! Eljen Kossuth! A miniszter a lelkes hangulatban alig tudta folytatni beszédét, aztán csakhamar azzal végezte, hogy ha Caesar feleségét sem volt szabad gyanúsítani, a kormány is tiltakozik ellene, hogy intenciói bármely részről is gyanúsíttassanak. A jobboldalon zajos tetszés pecsételte meg az erélyes kijelentést, az elnök pedig sietett öt perc szünetet engedélyezni, hogy a Hazá egy kissé kinyugodhassa magát.

Szünet után M a t u s k a Péter beszélt a javaslat mellett, Beöthy beszédével foglalkozott s azt az érdekes tanácsot adta neki, hogy ha azt hiszi, hogy a közvélemény a szükségbeli polgári házasságot inkább óhajtja, mint a kötelezőt, ám hívjon össze nagygyűlést az eszme mellett, lesz-e az olyan impozáns, mint a vasárnapi liberális gyűlés. Az 1868 LIII. törvényzikket szükségesnek tartja, mert a gyermekek vallásának komplikációja miatt ma egész nemzedékek vannak kitéve a veszélynek.

Az állami anyakönyvezést is helyesli, mert csak így lehet gátat vetni a felekezeti és nemzeti igaztásoknak. Bizik a kormányban, hogy a protestáns lelkészek anyagi helyzetét illetőleg, végre fogja hajtani az 1848-iki törvényt s azért a javaslatot a liberáliszmus nevében elfogadja. Beszédét a jobboldal nagy tetszéssel fogadta.

Katholikus szempontból mondott ezután beszédet S z a l a y Károly. Nem tartozik az u. n. vakbuzgó katolikusok közé, de azért nem fogadja el a javaslatot, mert az sérti a katolikusok lelkiismereti szabadságát. Például megparancsolja a papnak, hogy a házasság szentségét csak hatóság engedéllyel szabad kiszolgáltatnia.

K a r.

Biboros égen fenn ragyogó
Rózsás, deli hajnal, üdv te nekéd
Reggeli szellő illata kel,
Munkára! taroljuk a hegyeket!
Sárgul a dús fűrt, metszeni vár:
Kés a kezemben és a kosár.

Ceres, Pomona, Bacchus (a háttérben eltűnőleg.)

Munkára fel!

K a r.

Rajta hát!
Hassa át
Lelkünk vidám hevület,
Itt van, itt van a szüret,
Itt a várva-várt szüret!

(Vége.)

Hangulatok.

Költemények. Irtá: Szabolcska Mihály, Budapest Singer és Wolfner könyvkereskedése. Ára 1 forint 50 krajczár.

Az »Egyetértés«, a legtekintélyesebb magyar lapok egyike, a következő elismerő sorokat írja Szabolcska Mihály újabb verskötetéről:

Újabb költészetünk egyik legfigyelemreméltóbb alakja Szabolcska Mihály. Már feltűnése is egészen szokatlan volt irodalmunkban; mindjárt első versei között volt egy pár olyan, mely költészetünk gyöngyei közé fog tartozni mindenkor. Költeményein nem korunk beteges temperamentuma tükröződött vissza, nem az a monoton, bágyadt hang ütötté meg bennök füleinket, mely tucat-pötöntünk verseit általában jellemzi; hanem bizonyos üdőség és eredetiség, mely azóta, hogy nagy költőink kidőltek jóformán ismeretlené vált irodalmunkban. Szóval nem a nouralgia, idegbetegség nyűgözi le a Szabolcska verseit, hanem a népköltészet emlékeztető erő és erősség ömlik el rajtuk, egyesülve az önálló tehetség szerencsés ihletével.

Szereti a természetet, az erdőt s a virágokat. Igazában csak az alföldi kis falucska-

Szalay szerint az orsz. kath. nagygyűlésnek, mint az országos liberális nagygyűlésnek fontosságát s nagy horderejét elvitatni nem lehet. Csak azt kívánja megjegyezni, hogy míg a katolikus nagygyűlésen csak a katolikusok foglaltak állást, addig a liberális gyűlés résztvevői között legkevésbé volt képviselve a katolikus elem.

Isten mentse meg az országot attól, hogy ez a javaslat törvénynyé váljék! végezte be a szónok beszédét.

A gyűlésező Debreczen.*

Debreczen, márcz. 6.

I. Presbyteri közgyűlés.

Presbyteri közgyűlés volt vasárnap délelőtt az ev. ref. tanácsstermében, melynek legfontosabb tárgyát az egyházi építkezések kepezték.

Az építkezésre kiküldött bizottság betervezte a gyűlés elé javaslatát a petterfi utca 346-47 sz. ház telken felépítendő berház ügyében.

E szerint az épület egyemeletes lenne, a földszinten boltokkal, az emeleten pedig 2, esetleg 3 lakással.

A kisebb építkezési költségek 54.456 forinttal irányoztattak elő, melyből azonban az arányos alkalmával még megtakarítás is várható. Az előirányzott bérjövődélem 4600 forint ténne ki, és így 8 és 1/2, sőt 9%-nak felelne meg.

A közgyűlés 1. szavazat ellenében egyhangulag elfogadta a bizottság javaslatát és azt felruházta az építés végrehajtásával. A tervek a Gerster és Rösler építési irodájában készítették. Az építéssel arányos fog annak idején hirdetni.

Közgyűlés vége 12 órakor.

II.

Az iparos ifjúság betegsegélyző pénztárának közgyűlése.

Az iparos ifjúság betegsegélyző pénztára vasárnap délután tartotta közgyűlését az egyetem utca 12. sz. helyiségében.

Ovastatóit az évi jelentés, mely szerint az egyet 1893 évi május elején megalakulván, megkezdte működését. A pénztár minden hónapban megvizsgáltatott, a járulékok igen rendszeresen folytak be.

Az egyetnek, mely a múlt évben 221 beteget segélyezett, ez idő szerint 399 tagja van.

A pénztár 223 forint 50 krajczár hasznos mutatót fel a múlt évről.

A gyűlésen felügyelőkké választottak: Riesz Károly, Papp Rókus, Szabó Sámuel, Tar István, Hegedűs József, Boros Imre.

III.

Az önálló munkás betegsegélyző pénztár

vasárnap délután tartotta rendkívüli közgyűlését a ciszmadia árucaernokban, Szabó Balint elnökele alatt.

* Térésükében késett. Szerk.

A gyűlés tárgyát az alapszabályok módosítása képezte.

A múlt év augusztus havában a miniszterhez betervezett alapszabályok, a miniszteri előírás utján módosítást nyertek s e módosításokat a közgyűlés tudomásul vette.

IV.

Az Ö. T. közgyűlése.

A debreczeni önkéntes tűzoltó testület folyó év márcz. hó 18-án délután 3 órakor a tűzoltó őrtanya helyiségében rendes évi közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

- 1. Parancsnokság évi jelentése.
2. Az alapszabályok változtatása.
3. Fellebbezések.
4. Évi költségvetés.
5. Időközben megüresedett parancsnoki állások választás utján való betöltése.
6. Hitelesítő bizottság választása.
7. Indítványok.

Kelt Debreczenben 1894. márcz. 3-án.

A parancsnokság.

A mulató Debreczen.*

I.

Próba bál.

Alföldy Károly, a debreczeni közönség közszerepében s közkedveltségben álló tánczestere, szombaton este tartotta növénydekeivel együtt próba bálját a »Margit« fürdő táncztermében.

Városunk közönsége szép számmal szokott ellátogatni az Alföldy próba báljára, ez estén is nagyközönség volt jelen a tánczmulatságon.

Hét órától kilenczig tartott a »kicsinyek« vizsgálja, a mikor a betanított tánczemekeket mutatta be Alföldy tánczestere, többek között igen csinos magán tánczokat.

Nagy tetszést arattak Bognár Emil és Matild lengyel magántánczukkal. A »gavotte«-et Sajó Berta és Benyács Emil lejtették el bámulatos ügyességgel, az utóbbi különösen utólrhellen kecses mozdulatokkal. Sikerült magyar szótól láttunk továbbá Szép Mariska, Pentek Gizella és Alföldy Laczikától.

Mindnyájuk ügyessége, szabatos táncza dicséri mesterüket, kit elismerés illet, fárdatlanul buzgólkodván azon, hogy tanítványai leküzdjék a táncztanulás nehézségeit.

Kilenc óra után pedig megkezdődött a táncz általános, atragadva a kicsinyek hangulata a felnőttekre is.

A hölgyek közül a következöket sikerült tudósítónak feljegyezni.

Jelen voltak asszonyok: öz. Hufliész Istvánné, Sajó Györgyné, öz. Szép Józsefné, Lévy Lajosné, Szurecsányi Elekó, Huber Józsefné, Bognár Davidné, öz. Péntek Ferenczné, Gévay Ernőné, Tárnok Ignácné, Ács Nagy Ferenczné, Fried Lajosné, Püspöki Lajosné stb.

* Tér szükében késett. Szerk.

Leányok: Sajó Katinka és Berta, Mayer Blanka, Nagy Ida, Szurecsányi Mariska, Szép nővérek, Fried nővérek, Gévay Veronka, Tárnok Gizella, Ács Nagy Irén, Lázary Emma, Weinstein Renné, Huber Jolán, Glück Aranka. stb.

II.

A kereskedő ifjak dalestélye.

A »kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre« vasárnap este minden tekintetben sikerült dalestélyt tartott a »Margit« fürdő dísztermében.

A kedélyes mulatságon, daczára a rossz időnek, szép számu közönség volt jelen. A műsor minden számát nagy érdeklődéssel hallgatta a közönség, de azért legjobban tetszett Szaskovky »Lengyelkésje«, melyet Rác Károly zenekara közreműködésével adott elő a dalárda. Sikerült énekszám volt továbbá Róth és Goll »Népdal-egyveleg«-e.

A műsor lezajlása után a fiatalág tánczra perdült s aranyos jó kedv mellett mulatott hajnali 3 óráig. A tánczhoz a zenét Rác Károly zenekara szolgáltatta. A négyeseket 60-70 pár tánczolta.

Jelen voltak a fesztelen tánczmulatságon:

Asszonyok: Thiesen Arthurné, öz. Andreé Ferenczné, Irsay Gusztávné, Molnár Lászlóné, Tóth Gyuláné, Somossy Istvánné, öz. Horthy Ignácné, Kontsek Gézné, öz. Radecky Istvánné, Gyarmathy Józsefné, Ganovszky Lajosné, öz. Szűts Józsefné, Nagy Andrásné, Egeressi Jánosné, Györi Jánosné, Oláh Józsefné, Törő Imréné, Földesi Imréné, Váradai Jánosné, Kerekes Gusztávné, Radecky Józsefné, Róth Jánosné, Nádasy Rezsóné, Gyarmathyné, Kiss Józsefné, Gönczi Endréné, Bacsó Jánosné, Vágó Andorné, Sztériádi Jánosné, Barkóczy Barnáné, Katona Imréné, Kovács Lajosné, Nemes Jánosné, Blatner Gyuláné, Zellinger Edéné, Jakabovits Jakabné, Bublikné.

Leányok: Erdődy Jolán, Radecky Lila és Emma, Toperczer Anna (Késmárk), Publik Aranka és Emma, Egeressy Berta, Györi Ida, Katona Róza, Szentesy Erzsike, Konkoly Etel, Törő Karolin, Schnoer Ilona, Horthy nővérek, Nagy Irma, Kremer Elvira, Jánossy Berta, Katz Ida, Dörre Hortans, Varga Róza, Földessi Vilma, Bacsó Mariska, Gereczé Paula, Gönczy Ilona és Mariska, Jánossy Erzsike, Barkóczy Róza, Kovács Szeréna, Nemes Ilonka, Jécze Anna, Jakabovics Gizella, Koffer Irma (Derecske), Bublik nővérek, Neudert Eliz.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Márcz. 6 Hangverseny az ev. ref. felsőbb leányiskola könyvtára javára, a Margit-fürdő dísztermében.

Márcz. 7. A Gönczy-egylet debreczeni körének gyűlése. D. u. 5 ó.

Márcz. 8. Nagy József próbabálja a Koronában.

Márcz. 10. Emke bálja a Bika táncztermében.

Márcz. 11. Az iparoskör közgyűlése. Délután 3 órakor.

Márcz. 11. A kereskedő ifjak önképző együletének közgyűlése. D. u. 1/3 ó.

Márcz. 12. Hajduvármegye közigazgatási bizottságának havi ülése.

Márcz. 16. A szállodások, vendéglősök, kávé-sok, pinczerek tánczvigalma az egyetem javára, a Margit-fürdőben.

Márcz. 18. A csapó-utcai bank közgyűlése. D. e. 10 ó.

Márcz. 18. A tűzoltó-egylet közgyűlése az őrtanyán. D. u. 3 ó.

Márcz. 18. A tisztviselőkösegélyző együletének közgyűlése a városbáza nagytanácsstermében. D. u. 3 órakor.

Márcz. 18. István-malom r. társaság közgyűlése, a városbáza nagytermében. D. e. 10 ó.

April 9. Egyházkerületi közgyűlés kezdete.

April 21 és 22. Debreczeni löversenyek.

Ujdonságok.

* Mozgalmas nap Nagyon mozgalmas nap volt a múlt vasárnapi a rendőrségi hivatalban. A munka szünetes vasárnap napján, de különösen éjjelen, nem kevesebb mint 30-35 kibágási s bünyügi feljelentés érkezett az egyes kerületi kapitányságokhoz, melyek fényes tanujelét adták annak, hogy garázdálkodó részekék, verekedések szép számmal fordulnak elő városunkban. A jobb idők beálltával a csavargók is úgy szaporodnak, mint a gomba.

* Színészek nagy gyűlése. A fővárosban tudvalevőleg most kezdődik a színész kongresszus. A debreczeni társulattól Tapolczi Dezső és Hevesi Gábor utaztak el Budapestre, képviselvén a társulattól a nagygyűlésen.

* Véletlen lövés. Pályi Sándor csész a nyáron a derecskei határban levő »Morgó« tanya körül puskájából a régi töltest kilövé, véletlenül az arra járó Vidá Aront találta a lövés, kinek nyakát megsértette. Pálfi Sándor felett tegnap ítélt a kir. törvényszék, gondatlansága miatt 8 napi fogházra és 5 forint pénzbüntetésre ítéltél őt. Vádolt az ítéletbe bele nyugodván, az jogerőre emelkedett.

ban érzi magát otthon s vissza-visszaszállnak gondolatai a szülei házhoz, hol édesanyja képe tűnik iel előtte. A természet és az alföld szeretele, gondolatainak frissesége és vereseinek megkapó fordulatai teszik őt Petőfihez hasonlóná, kinek pezsgő erejét és hevét szeretik benne sokan feltalálni.

Az új kötet, melylyel Szabolcska a napokban a közönség elé lépett, mindössze hatvanhat újabb költeményt tartalmazza. Egy részét ezeknek Parisban írta, hol a Sorbonne híres tanárainak előadásait hallgatta. Nem egy költeményben találunk vonatkozásokat e világvárosra; mikor a Szajna partján bolyong, a hulló platánlevelek közt, mikor a boulevardok zivajába belevegyül a harangok zugása, mikor a Grand Cafében »sir a nóta, magyar nóta«, vagy mikor a notre-damei toronyóra üti a tizenkettőt s elborong Rikárd és Hedvig szerelmén: lelkével mindig hazáján csüng a jó fiu.

Költészetéből a természet üde illata csap felénk.

Kedvesek neki a virágok s képeiben sürün felhasználja őket. A virágfakadás, őszi rózsák hervadása, a violák, melyek a szöke kis lány emléket újítják fel lelkében, a rózsavirulás, mely kedvese mosolyához hasonlít a liliumlevél, melyre rózsajár örömet, bánatot leírja: egy gazdag kertet varázsolnak elénk, tele finom párral, engő zirmokkal és susogó szellővel.

A ki ennyire barátja a virágoknak, az szivesen elbolyong az erdőben is. Szabolcska e kötetében öt költemény szől czime szerint is az erdőről.

Most a dalos madárkakat biztatja, hogy csak daloljanak, nem háborgatja őket; majd a fák virágos lombja borul homlokára, minha azt susogná: »Feledd el, feledd el!« Olyankor bucsuzik az erdőtől, mikor lehullottak már mind a levelek, mert ha leveles nyár volna, távoztára.

— apró lombjairól a fáknak
Fényes harmat-könyvek hullanának.

Annak az erdőnek, melyen át kedve-

sehez viszi utja, rózsafából van minden fája, zöld selyemből minden füve szála.

Ha a természet oly gazdag forrásul szolgál költőinknek, egészen magától érthető, hogy csüng azon a vidéken, hol bölcsője ringott, t. is az alföldön. A Tiszaparton. Egyik gyönyörű költeménye »A salzburgi csapszékben«; nagy kocsmaszal mellett sváb legények ülnek s egy verklis muzsikája mellett sörözgetnek. Sörözés közben szerető és vetélytárs összeverekekednek. De azért a verklis vidáman szól s a legények »csak úgy veszekednek.« Hej ha ez a csárda a Tisza partján volna, nem folyna ám anyi szó s oda bent azóta csak egy legény volna. Külön költeményben énekl meg a Hortobágyot, melynek szereti egyenességet. Mikor a Grand Cafében hallgatja a magyar nóta, melyre az azt nem értő nagy közönség rá se figyel, maga sem tudja, mi azon a sirnivaló:

Hogy a ménes ott delelget,
Valahol egy csárda mellett.

Szabolcska e költeménye is oly sikerült, hogy méltán a legszebb versek mellé sorozhatjuk, melyeket valaha magyar nyelven írtak. Épen az benne a megkapó, a mit el nem mond, a mit csak a nagyvár szív érez.

Költeményei közt van néhány kenevess is, melyek elárulják, hogy szerzőjük pap. Karácsonyra, újévre és pünköstre szólnak ezek nagyobbbrészt s bennök az elmelkedésre hajó hang az uralkodó.

Általában a Szabolcska költészete üde, tiszta, romlatlan költészet. De még nem áll azon a ponton, hogy betetőzöttnek lehetne mondani.

Szüksége van még fejlődésre: a fiatal költőnek különösen a népköltészet rejtekeibe kell behatolnia, hol vénájt mindenestre erősítheti.

Nem ártana tanulmányoznia a régi irodalmat sem, hol különösen a vallásos költészet mezejé iger számára gazdag aratást. A mellett nyelve is is erőteljesebbé válnék. Oly gazdag tehetségnek, mint a Szabolcskaé, iskolára van szüksége, hogy elérje azt a polcot, melyet számára a muzsa költészetünkben kijelölt.

* Debrecz

egyetemre, Fricso gyűjtő-ívén, a Vas következők adakolat. Medgyessy F. András 40 fillért, Szilágyi Gábor 40 fillért, Weisburg 40 fillért, Birfy Jenő 2 koronát, Csurka János 30 fillért, Püspöki Imre 80 fillért, Keszei sen: 126. koronát.

* Színház

es C a c o l e t e, kacagató bohócszönség előtt. A n m e r J e n ő, a n j z i m o k a i k a l t a k a közönséget czára (legalább 1 a kimerülések le lehet rajtuk. A P e c h y K á l m a E m i l (Vander (Bernardine) kivív és a mellékszerep Nádasi, Kiss Irén rrettel álltak meg der-nővérek első

* Hangve

színházlatogatók szán f. hó 19-én t. itatik igen érdek a katonai karmes vára. A műsor. műveiből van össze kerülnek: Beethoz art, Berlioz, Bot jegyzések a páho irant a színházi p Előre is főtárvjuk érdekű előadásra katonai zenekar s mert minden jötekk szokott közreműk

* Katonai

Sándor dandár parrosunkba érkezik, honvéd huszárság

* Csontváz

Megirtuk, hogy teg láttak újra az épül kén s hogy az eg volt. Mint most ért is felebotottak ma vázára akadtak.

* Közigazg

ezen sz. kir. város tegnaptartotta rendolvastak és tudójelentéseit.

* Válás ut

beli lakos ittas allak külön válya elő S Major Bálintné ház szó vitát kezdett vta is, sőt több but eősiető rendőrt is gadtá. Mikor pedig takisérnt, egy forin szabadon. E tetteg pénzbüntetés mellet Vadlott s kir ügyes

* Kossuth a

a legutóbbi napok al szárnyaltak, melyek napi nagygyűlés a tettek, hogy a lelkes azonban — hála a van. Bizonyítja ezt d. u. érkezett a »M géhez: »Turin, má j o b b a n é r z i i renszeres massage-

* Nagy Józ

ünnepély. A »M — mint minden és tartotta a a kegyes főiskolai énekkeren tötte a főleg intelli ség. A műsornak

volt, ilyenek: a me rencz felügyelő tan Dezső 4 th. felolvá kalmából kiadatni dijak szétosztásáná vetkező: 1. A Nag kamatából jutalma tározata és Balogh tan a, 5-5 ffrtal. 34 kr. az összes e tott ki; c. a 31 fr Bertalan 4 th. 6 é alapítvány 95 fr Lencz Géza. 4 th th 6 é. k., 10 ffrta k., 7 ffrt 50 kraj. 5-5 ffrtal Szabó Gyula 1 th. 3 é. k. Balthazár Dezső 4 2 th 4 é. k. Ablo 50 krral Valády Lajos 4 th. 4 é. k. 3., a Magyar — kamatával Beör K melkedő pont volt komoly szava ata, Szász Karoly. Bál

*** Debreczeni egyetem.** A debreczeni egyetemre, Frics József és Debreczeni Lajos gyűjtő-ívén, a Varga utca 3 ik tizedében, a következők adakoztak: Irányi Béla 10 koronát, Medgyessy Ferencz 10 koronát, Iklódi András 40 fillért, Seitz Sándorné 10 koronát, Szilágyi Gábor 4 koronát, Tóth Lajos 2 koronát, Weisburg Teréz 40 fillért, Birinyi Imre 1 koronát, Birinyi János 2 koronát, Abdafy Jenő 2 koronát, Fényes Gyula 50 koronát, Csúrka János 30 koronát, Rácz György 40 fillért, Püspöki Imre 1 koronát, Szilágyi János 80 fillért, Keszei Róza k. a. 2 koronát. Összesen: 126. koronát.

*** Színház.** Tegnap este »Tricoche es Cacolet«, ez a régi, de mulattató és kacagató bohózat adatott, középzsámú közönség előtt. Andorfi Péter és Krémér Jenő, a czimszerepek szerezései, jó ízű mókáikkal állandó derültségben tartották a közönséget s farszót szerepek dacára (legalább 10-szer kellett átöközödniök) a kimerülésnek legkisebb nyoma se volt észlelhető rajtuk. A többi főbb szereplők is: Péchy Kálmán (Emil herceg), Sándor Emil (Vander Pouff), Csérni Berta (Bernardine) kivívták a közönség elismerését és a mellékszereplők is (Rózsahegy, Püspöki, Nádas, Kiss Irén, Takács Jolán stb.) dícsérettel álltak meg helyüket. Ma este lesz a Röder-nővérek első hangversenye.

*** Hangverseny.** A zene-barátok és színházlátogatók szíves figyelmébe. A színházban f. hó 19-én filharmóniai hangverseny tartatik, igen érdekes műsorral, jótékony célra, a katonai karmesterek özegei és árvi javára. A műsor, a legkitűnőbb zeneszerzők műveiből van összeállítva. Nevezetesen előadásra kerülnek: Beethoven, Gade, Csajkovszky, Mozart, Berlioz, Bottesini jelesebb művei. Előjegyzések a páholyok és földszinti ülőhelyek iránt a színházi pénztárnál eszközölhetők. — Előre is föl hívjuk a közönség figyelmét e nagy-érdékű előadásra s annak pártfogására, a mit a katonai zenekar annál inkább megérdemel, mert minden jótékony cselekedéshez szükséges szokott közreműködni.

*** Katonai szemle.** Vojnovits Sándor dandár parancsnok e hó 13-ikán városunkba érkezik, hol szemlet fog tartani a honvéd huzárság felett.

*** Csontvázak az Abaldó telken.** Megirtuk, hogy tegnapelőtt két koporsót találtak újra az épülő igazságtörvény palota telken s hogy az egyikben egy női csontváz volt. Mint most értesülünk, a másik koporsót is felbontották ma s abban egy barát csontvázára akadtak.

*** Közigazgatási bizottság.** Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap tartotta rendes havi ülését, melyen felolvasták és tudomásul vették az előadók jelentéseit.

*** Valás után.** Orosz Mihály helybeli lakos ittas állapotában felkereste a tőle külön válni élő Szabó Zsuzsanna nejét, ki Major Bálintné házában lakott. Először csak szó vitát kezdett vele, de később bántalmazta is, sőt több burot össze tört a házban. Az elősiető rendőrt is megtámadta s torok ragadta. Mikor pedig az megkötözte s be akartakísérni, egy forintot adott neki, hogy eressze szabadon. E tettségért a kir. törvényszék 10 ft pénzbüntetés mellett egy havi fogházra ítélte. Vádolt s kir. ügyész felebbezték.

*** Kossuth egészségi állapotáról** a legutóbbi napok alatt ismét kedvezőtlen hírek szaroyáltak, melyeket a klerikálisok a vasárnap nagygyűlés alkalmából buzgón terjesztettek, hogy a lelkesedést lohaszák. Kossuth azonban — hála a gondviselésnek! — jobban van. Bizonyítja ezt azon távirat, mely tegnap d. u. érkezett a »Magyarország« szerkesztőséghez: »Turin, márcz. 5. A kormányzó jobban érzi magát. Ujra megkezdte a rendszeres massage-kurát. Dr. Basso.«

*** Nagy József és Vecsey Imre ünnepély.** A főiskolai énekkar tegnap is, — mint minden év márczius 5-én, — megtartotta a kegyes alapítók emlék ünnepét. A főiskolai énekeremnek minden zugát betöltötte a főleg intelligens hölgyekből álló közönség. A műsornak igen sok érdekes száma volt, ilyenek: a megnyitó beszéd, Balogh Ferencz felügyelő tanártól, mely után Balthazár Dezső 4 th. felolvasta az ezen ünnepély alkalmából kiadott szokott alapítványi ösztöndíjak szétosztásának eredményét, mely a következő: 1. A Nagy József alapítvány 95 ft kamatából jutalmaztattak a választmány határozata és Balogh Ferencz ur megerősítése folytán a, 5—5 ft-tal a »procuratorok«; b. 43 ft. 34 kr. az összes énekkari tagok között osztott ki; c. a 31 ft 66 kr. nagy díjjal Rácz Bertalan 4 jh. 6 éves »kantor«; 2. a Vecsey alapítvány 95 ft kamatából 20—20 ft-tal Lencz Géza, 4 th. 6 é. k., Paulay Victor 3 th. 6 é. k., 10 ft-tal Sáfary Lajos 2 th. 4 é. k., 5—7 ft-tal 50 kral. Soltész Elemér 2 th. 4 é. k., 5—5 ft-tal Szabó Gyula 1 jh. 3 é. k. Hajdu Gyula 1 jh. 3 é. k. Fehér Gyula 2 th. 4 é. k. Balthazár Dezső 4 th. 5 é. k. Domokos István 2 th. 4 é. k. Ablonczy Pál 3 th. 3 é. k. 2 ft 50 kral. Valady Matyas 3 th. 3 é. k. Kovács Lajos 4 th. 4 é. k. Szőke Imre 2 jh. 3 é. k. 3. a Magyar — Kegyes alapítvány 7 ft 50 kr kamatával Beér Kálmán 4 th. 6 é. k. Kiemelkedő pont volt a Keresztény Károly 3 th. komoly szava, ki nagy hással adta elő Szász Karoly »Bánfi Danes csókja« című bal-

ladáját és Fehér Gyula 2 th. vizsgaválata, melyet kétszer ismételnie kellett, hallottunk egy csinos felolvasást is Nagy Sándor jh.-től. Az ének számok közül Kuntze »Vándordal«-a tűnt ki, melyben Rácz Bertalan énekelt egy szep, de rövid szót.

*** Gyászjelentés.** Özvegy Boros Miklósné, szül. Beési Placintár Irma és gyermekei: Czeczília, férje Mező-Madarassy Madarassy László, Dezső, László, József, Miklós, Lajos, Mariska és István; testvérei: Boros Bálint, Julianna, Gödény Imréné, Zsuzsanna, Fényes Péterné, egy a magok, mint a nagy kiterjedt rokonság nevében, fájdalomtelt szívvel jelentik, a felejthetetlen férjnek, apa, testvér, rokonnak, magyarai Boros Miklósnak Érkörvélyesen folyó év márczius 4-én, esteli 9 órakor, élete 68-dik, utolsó házassága 18-dik évében rövid szenvedés utáni gyászosan elhunytát; a megboldogultnak hült tetemei folyó hó 6-án délután 2 órakor fogtak a ref. szertartás szerint az ér-körvélyesi ref. sírkertben örök nyugalomra térni. Körvélyesen, 1894. Márczius 3. Béke lengjen porai felett!

*** Mit kerestett ott?** »D. E.« tegnap számban nagy meglepetéssel olvastuk, hogy Tafler Náci is jelen volt a liberális nagygyűlésen. Különös! Mi nagyon jól emlékszünk rá, hogy midőn az egyházpolitikai reformok megindultak, illetve még meg se indultak, a vezetések alatt állott debreczeni orthodox zsidó hitközséget ez az ur leszávatatta — a zsidó válás reczepeziójá ellen! E tényeért mi megfelelő elismerésben részesítettük őt, mely tényünknek egy nagy sajtópor lett a következménye, a mit, emlékeztünk szerint, Tafler Náci gyönyörűen elvesztett. Es most ő is föl vitte a czipfer-blattját Budapestre. Ugyan mit kerestett ott? (K. B.)

*** A hajdu-sámsoni olvasó egylet** 1894. márcz. hó 15-én felolvasással egybekötött táncmulatságot rendez. A tiszta jövedelem a Debreczenben felállítandó egyetem javára fordítatik. Belépti-díj: személyenként 2 korona. Család-jegy 6 korona. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Az ünnepély kezdete d. u. 5 órakor.

*** Orvos Gyurka, mint panasos.** Kovács Imrét panaszolta be a csavargó király, ki bár többször ki volt tiltva a városból verekedés miatt, újra itt lézeng s minduntalan verekedést akar kezdeni Gyurkával, ki most úgy bosszulta meg magát, hogy feljelentette a rendőrségnek, mely eltoloncoltatta a vérengző bűszörményi cigányt.

*** Az asszony verve jó.** Nozdrovitzky István helybeli lakos, Pándi Józsefnét, ki mint gazdasszony szolgált házában, igen csekély okok miatt úgy elverte, hogy az 40 napig feküdt az ágyat utána a közkörházban. A kir. tvszék 2 évi börtönrre ítélte. — Vádolt és kir. ügyész felebbezték.

*** Rejtélyes zene.** Borongó, misztikus és szörnyen homályos történet. A második kerületi kapitányság hivatalában már napok óta hallanak valami elfojtott zenét, régen feledésbe ment keringő dallamot. Olyan formán hallatszott a hivatalos helyiségben, mintha elzárt pincze helyiségből tört volna fel a zene s mintha egy egész zenekar tartotta volna próbát. E redy, a legkedvesebb rendőrfogalmazók egyike, már majd esküt tett rá, hogy a telefon hozza a hangot a »Pavillon« kaszárnyából, hol a katonai zenekar tartja próbáit. Végül Gyula kapitány pedig egész idegességével kutatta a rejtélyes conczert hollétét. — Felkutatott az egész városházát, hogy megtalálja, hol szól a zene. Végre sikerült felfedezni a városház alatti fodrász üzletben egy cizterát, melynek hangjai már napok óta idegességben tartják az egész hivatalt s melynek dallamai áthallatszanak a vékony falon — keresztül. Egy szerelmes, púszke Fridolin játszik rajta divatját multa ábrándos keringőket, érzelmes románcokat. A zenélő Fridolinnak a kapitány megiltotta a cizterázást a hivatalos órák tartama alatt. Szegény ábrándos borbély legény — ez lett a nótád vége!

*** Meghívó.** Márczius hó 8-án, a »Korona« e czélra külön díszített táncstermében Magyarai testvérek kedvelt zenekara közreműködésével, zártkörű táncestélyt rendezünk Nagy József táncztanító vezetésével, mellett, Háfner Antal, Becsics Elek, Székely Zoltán, Wolin Károly, Mayer Rezső, Kiss Jenő. Kezdetre 8 órakor Belepti-díj személyenként 1 ft. Család-jegy 2 ft.

*** Halálozások.** Az elmúlt héten városunk kül- és belterületén a következők halálozások történtek: Kovács? ref. halvasz. Körin? ref. halvasz., Bogdány Géza 27 é. ref. tudógymökör, Bajdó Gábor 10 napos, ref. gör. csök, Ecsedy Kálmán 28 é. ref. tudógymökör, Takács Eszter 23 é. ref. görvélykór, öz. Molnár József 84 é. ref. agkór, Sipos János 3 hó. ref. tüdőlob, Kormos Margit 3 é. ref. gör. csök, Bumbuj Julianna 3 hó. g. kath. gör. csök, Kovács András 1 év 26 hó. ref. tüdőlob, Csérny Karolin 5 hó. ág. ev. agylob, Varga István 60 é. ref. alkeplet, Kosztin Julianna 8 napos ref. gör. csök, Klein Hermann 80 é. izr. végelegyengülés, Szathmári Mari 2 é. ref. gör. csök, Kocsány András 13 é. ref. hasbántalob, Zarkai Dániel 1 1/2 é. ref. tüdőhurut, Liszkai János 73

é. ref. végelegyengülés, Matkó Zsuzsanna 7 é. ref. bélhurut, Siteri Erzs 8 é. ref. tüdőlob, Mihály János 67 é. ref. agkór, Kovács Róza, 2 hó. ref. agylob, Nagy István 10 hó. ref. vesez gyengeség, öz. Kovács Lajosné 62 é. ref. vizekór, Faragó József 9 hó. ref. gör. csök, Szentpéteri Jánosné 68 é. ref. alkeplet, Mózes Zsuzsanna 42 é. ref. szerencsetlenség, öz. Vas Imréné 56 é. g. kath. szerencsetlenség, Csire? ref. halvasz., Csobai Julianna 1 hó. ref. vesez. gyeng., öz. Daák István 73 é. ref. gutaüt., Gőz Samuel 32 é. ref. veselele, Sapri? ref. halvasz., Gyöngyösi József 2 é. ref. tüdőhurut.

Irodalom és művészet.

Kaleidoszkop Vidám történetek. Ez alatt a cím alatt kötetet bocsátok a könyvpiaçra. Tartalmazni fogja azokat a humoros dolgozataimat, tarczaimat, melyek a lapokban elszórtan megjelentek s azonkívül több új, vigzsaerű apróságot. A kötet díszes kiállításban április hóban lát napvilágot. Ez a dátum jelzi a könyv bohókás tartalmát. E'fizetési ára 1 ft, mely Lang József könyvkiadóhivatalba küldendő. Szives gyűjtőknek 10 példánytlan tiszteletpéldánnyal szolgálok. Nagyváradon, 1894 február 23. Fehér Dezső, a »Nagyvárad« s. szerkesztője.

TÖRVÉNYSZÉK.

A vadak törvényszéke előtt. A »Westminster Gazette«-ban egy angol önkéntes leírja élményeit a legutóbbi matabeleháboru alatt. Az illető önkéntes a vadak fogságába esett és csak csudával határos esemény által menekült meg a biztos haláltól. Ennek a leírásnak különösen érdekes az a része, a melyben az időközben elhunyt Lobengula királyiylal történt találkozását ecseteli.

Egy barlangba vezettek bennünket — írja az önkéntes — hol a matabelek körben ültek és a közepén egy állatbőrön Lobengula király foglalt helyet. A király — habár alig volt rajta ruha, elárult bizonyos méltóságot. Bőre rendkívüli fekete, szemei élesek, és nyugtalanok; orra széles, de nem lapos, egész arczifejezése nyers és átlátias. A kegyetlenség és durvaság tükröződött vissza arczán De szemei és szemöldöke bizonyos értelmességét árultak el, a mely ezeknél a vadaknál nem közönséges, feje és arca kicsiny, de teste igen terjedelmes, körülbelül 200 font súlyu lehetett. Midőn bennün ket hátrakötött kezekkel elébe vezettek, egy darabig csendesen szemlélte: azután villámol szemmel tekintve ránk karjával fenyegetett és körülbelül a következőket mondotta:

»Ti az oroszlanok barlangjába tévedtetek, ti hütelen és kegyetlen nép fia. Ti meg fogtok halni, de lesz elég időtök arra, hogy lássatok a boszut, a melyet a matabelek általán azokon, kik balmukkal visszaélnék. Ti fehér emberek megöltétek a feketeket, a kikkel baráti szövetséget és szerződést kötöttetek. — Mi csak a nyilt csatában ölünk. Ti fehérek a legveszedelmesebb fajzat vagytok, hütelnek és kapzsiak a békében; kegyetlenek és arulók a háboruban. — A ti nagy puszkaitótl harcossaim úgy hullanak, mint a fű a kasza alatt; ti a zulok hatalmas nemzetét úgy megolvastottátok, mint a tűz az ökörhajat. Ti úgy jöttetek országunkba, mint barátok, hogy aranyszomjaitokat kielégítsétek és csak arra gondoltok, hogy miként rabolhatnátok el tőlem csodáimat és országomat. Követimtet ti hideg vérel megöltétek; de én bosszút állok. Oda azokra a halmokra akarom kivetni a fehér emberek szétmarczangolt testeit a keselyűknek és hollóknak eledelül. Készüljétek a halálra. Lobengula hatalmában vagytok.«

Midőn a király befejezte beszédét, a körülötte levők mormolással helyeselték kijelentéseit és minden mondati végén a következő felkiáltásban törtek ki:

»Te fekete tehén borny! Oroszlán! Te nagyobb vagy mint a világ! A nap győztes! A szörnyek bornyuj!« Ekkor éreztem magamban legelőször a halálfélelmet.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. Hivatalos jegyzések Márczius 5. — Buza öszre 7.45 pénz, 7.46 áru, tavaszra 7.16 pénz, 7.17 áru. Tengeri 1894. máj.—jun.—ra 4.80 pénz, 4.82 áru. Zab tavaszra 6.70 pénz, 6.73 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 12.— pénz, 12.10 áru. A sertéskezeskedelmi csarnok jelentése.

márczius 3.
a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronként —400 kilgron felüli sulyban) 50.—51. 1/2. — 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilgr. sulyban) 50.—50. 1/2. — 3. Fialat nehéz (páronként 320 kilgron felüli sulyban) 53. 1/2.—54.— 4. Fialat közép (páronként 250—320 kilgr. sulyban) 51. 1/2.—52.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 kilgrm terjedő sulyban) 50.—51.— II. Magyar szedett: 1. Nehéz (páronként 280 kilgron felüli sulyban) 49.50.—50.— 2. Közép (páronként 220—280 kilgr. sulyban) 49.50.—50. 1/2. — 3. Könnyű (páronként 280 kilgrm terjedő sulyban) 49.—50.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 320 kilgron felüli sulyban) 50.—51. 1/2. 10. Közép (páronként 250—320 kilgr. sulyban) 50.—51.— 11. Könnyű (páronként 220 kilgrm terjedő sulyban) 48.—48.50.— Sertés létszám márcz. 2-ik napján volt készlet 120,225 darab.

Legujabb.

Szerbiában ismét államcsiny készül. Belgrad, márcz. 5. A függetlenségi nyilatkozat holnapi évfordulóján Sándor király Milánt újból kinevezi a szerb hadsereg tábornokává. A gratuláczióal aztán Milán a tisztikar élén szerencsekivárátát fogja kifejezni a király előtt. A holnapi diplomata dinerere a francia és az orosz követeket nem hívja meg a király. Külenczven meghívót küldtek szét, kiváló egyéniségekhez, de jellemző, hogy egyetlen egy radikális parti sem lett meghiva.

Gladstone visszalépése. London, márcz. 4. Mint hivatalosan közlik, a királyné elfogadta Gladstone lemondását és kinevezte Roseberry lordot miniszterelnökké.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Kedden, márcz. 6-án, **Röder nővérek hangversenye** s ezzel együtt: **I d e a l.** — Vigjáték. —

Szerdán, márcz. 7-én, **Röder nővérek hangversenye** s ezzel együtt: **Szülei ház.** — Vigjáték. —

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.** Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.** Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.** (Szerkesztőség és kiadóhivatal fűtér 1828.)

Pályázati hirdetés.

Alulírott intézet zálogházában felvesz egy keresk. akadémiát végzett egyént gyakoronkul havi 30 ft fizetés mellett. Bizonyítványokkal felszerelt kérvények folyó év márczius 25. napjáig az igazgatósághoz küldendők be.

Debreczen, 1894. márcz. 5.

Takarék és Hitelintézet részvénytársaság.

184 sz. 1894 vk.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járás bíróságának 2025/1894 p. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a közzgazdasági bank részére Mazur Károly debreczeni lakostól 450 ft tőke, ennek 1893 november hó 10-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 63 ft 23 kr perköltség erejéig 1894 évi január hó 25-én bíróság lefoglalt és 303 ft 50 kr-ra becsült házi bútorok és szivattyukból álló ingóságok 1894 év márczius hó 13-án délutáni 3 órakor kezdetét veendő és varga utczán 2230 számú háznál Hasenörl Ede 177 ft 15 kr. követelése és jár. Gebhard Rezső 342 ft 25 kr és 150 ft követelése. kielégítése végett is egyideűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen 1894 február hó 24-én.

Török Péter bírói kiküldött.

Kiadó föld.

16 hold és 252 ööl újosztású föld, a v-pérsi uthoz közel, bérbe kiadó. Ertekezhetni Csapó-Veres-utca 459. sz. alatt **Varjasi György** tulajdonossal.

(91.)

FELHIVÁS

Debreczen sz. kir. város és vidékének nagyrődemű közönségéhez!

Van szerencsém tudomására hozni, hogy Bécsből a főzletből (VI. Máriahilferstrasse 35. földszint és I. emelet) visszaérkeztem, a honnan a közeledő

tavaszi idényre

nagy mennyiségben válogattam és szabattam ki a legszebb és legdivatosabb férfi, fiu- és gyermekruhákat

az itteni üzlet részére, azonkívül pedig ősmerve e nemes város és vidékének igényeit, nagymérvű megrendelésekkel gyarapítottam raktáramat, melyek már meg is érkeztek. Az árak megrendelésénél és kiválasztásánál főfőrekrésem volt, hogy czégem jó hírnevét, úgy mint helybeli üzletem egy évi fennállása alatt szerzett, vevőim bizalmát

jól és erősen varrott, csakis divatos és tartós szövetekből készült férfi-, fiu- és gyermek ruhák

elárúsítása által növeljem. A szabott árak meghatározásánál főleg a t. vevő közönség érdekei vannak szem előtt tartva, a mennyiben azok elég előnyösen és jutányosan vannak megszabva, és így

minden darabon annak szabott ára számjegyekben ki van tüntetve.

A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kikerve kiváló tisztelettel:

Neumann M. bécsi cég,

ferfi, fiu és gyermek ruha nagykereskedő gyáros.

Alapított 1845.

Debreczen, Piacz, a m. kir. főpostával átellenben.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár részvény-társaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. k., külső váci-ut 29-35. Városi iroda és raktár: Podmaniczky-utca 14. Fiókraktár: Kerepesi-ut 77. szám.

Gőz- és járgány-cséplőkészületek, számos első díjjal kitüntetett Schlick-féle szab. 2 és 3 vasú ekék,

mélyítő és egytetemes aczél-ekék, (55.)

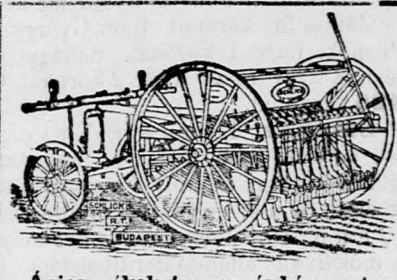
eredeti SLICK- és VIDATS-féle

egyvasuekék, talajmivelő eszközök

valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS“ sr bavitő-gepek

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kőekötő és marókrakó aratógépek és fűkaszaló gépek, szállítható mezei vasutak stb. Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

43 havi játékjog. Nagymenyiségű Havi részlet 1 frt 99 kr.

sorsjegy-játékjog élvezete

legelőszóban megszerezhető az általunk alakított

sorsjegy-társaságba

való belépés által. — A társaság 50 résztvevőből áll, havi befizetés 1 frt 99 kr. A résztvevő tagok 43 hó alatt játszanak a következő 252 eredeti sorsjegyre amelyeknek kamatait is élvezik, um:

Főnyeremény		Főnyeremény	
1 drb 5%-os évi sorsjegy 1860-ik	300.000 frt	1 drb magyar nyeremény kölcsön	150.000 frt
1 drb 4%-os Tiszavidéki sorsjegy	100.000 „	1 drb 3%-os 100 frtos Szerb sorsj.	90.000 frt. ar.
1 drb 4%-os Jelzalog-sorsjegy nyer. jegy	50.000 „	13 drb Osztr. vörös-kereszt-sorsjegy	50.000 frt
1 drb 3%-os 1880-ik évi osztr. földhitel sorsjegy nyeremény jegy	45.000 „	10 drb Olasz vörös-kereszt-sorsj.	100.000 líra ar.
1 drb Bécsvárosi sorsjegy	200.000 „	10 drb Magyar vörös-kereszt sorsjegy	25.000 frt
1 drb Osztrák hitel-sorsjegy	150.000 „	50 drb Bazilika-sorsjegy	20.000 frt
1 drb 1864-ik évi sorsjegy	150.000 „	160 drb Józsv-sorsjegy	20.000 frt

Legközelebbi húzások:
Április 1-én Tisza-sorsjegyek
 „ „ Bécs vár. sorsj.

A befizetések tartama alatt 150 húzás történtek
100 millió korona főnyereménnyel.

A 43 hó letelte után a ki nem húzott sorsjegyek napi árfolyam szerinti értéke, továbbá az időközben elért nyeremények és a folyó kamatok összege a tagok közt egyenlő arányban elosztatnak.

Tehát a résztvevők játszanak és gyűjtenek egyaránt.

Rendkívüli kedvezmény gyanánt minden tag (a 3-dik részlet befizetése után) INGYEN kap egy 2000 koronáról szóló baleset elleni biztosítási kötvényt. — Két részlet beküldése ellenében kiadatik a sorsjegy-könyv, amely a játékjogot biztosítja. (Vidéki megrendeléseknél 20 kr postadíj küldendő.) Egyes sorsjegyek részletfizetés mellett is eladhatók sorsjegyekre és egyéb értékpapírokra adatik a legelőszóbb kamattal melletti, mely kölcsön tetszőszerinti részletekben törleszhető.

SKUTS és WEISS

Bank- és váltó-üzlet Budapest, V. Deák Ferencz-utca 12. szám. (Harris-féle palota)

Jártas ügynökök magas jutalék mellett felvételnek. (88.)

Havi részlet 1 f. 99 kr. Telefon 1098. sz. 43 havi játékjog.

Árverési hirdemény.

1894. v. k. /41 szám
 A debreczeni kir. járáshírszónak 321/1894. P. sz. végzése folytán közhírré lételek, miszerint Monnsberger és Comp gyáros részére, Szevdahelyi Adolf debreczeni lakosától 18 frt. 40 kr. tőke, ennek 1893. évi augusztus hó 3 napjaitól számoltandó 6% kamattal és eddig összesen 19 frt. 42 kr. perkieltség erejéig 1894. évi január hó 3-án bírósággal lefoglalt és 314 frt. 50 krra becsült házi bútorokból álló ingóságok 1894. évi március hó 9-én délelőtt 9 órakor kezdetet veendő és darabos utczán 997 számú házánál Bernthord és Hofmann cég részére 225 frt. 14 krt. tőke és jár. Kohn Henrik részére 55 frt. tőke és jár. Krayer E. és Társa cég részére 76 frt. tőke és jár. Schlesinger M. I. javára 122 frt. 85 kr. és jár., az iparegyesületi takarékpénztár részére 110 frt. tőke és jár. végére özv. Székely Jánosné, mint felhatalmazott részére 81 frt. tőke és jártékai kielégítése végett is egyidejűleg megantartandó nyitvá-nos bírói árverésen a legelőszóbb ígért-nek azonnali készpénz fizetés mellett szűkség esetén becsoron adói is elögnak adani.
 Debreczen 1894. február hó 24.
 Török Péter
 bírói kiküldött.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben) teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi

üggyévi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legerterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás!
 Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
 Jutányos árak!

Hirdetések a »DEBRECZEN« czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
 bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
 MINDENEMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEJYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

POLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.